

Anledning til at tænke over vore Frihedsidealers Forhold til den Tvang, Verdensbegivenhederne lægger paa os som paa alle, end det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) overhovedet efter sin Art af Fantasi kan sætte sig ind i. Nej, men der er to Ting, jeg saavel som andre radikale Mænd skal have os frabedt, naar der er Tale om vort Forhold til Friheden, det ene er det, at man forsøger at befamle det uden den svageste Fornemmelse af de Forudsætninger, under hvilke vi handler — det kan det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds tage sig til Indtægt —, og det andet er at faa det anvendt i et øjeblikkeligt aktuelt politisk Formaal, naar vi forhandler Sager, økonomiske Anliggender, der i allerhøjeste Grad og fortrinsvis er fremkommet under Verdensbegivenhedernes Tvang.

Første Viceformand (K. M. Klausen): Folketingsmanden for Københavns 6te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Foss: Anledningen til, at jeg bad om Ordet, var en Udtalelse af den højtærede Handelsminister, som direkte tog Sigte paa Industriens Stilling, den Gang Industriens Sager blev flyttet over fra Indenrigsministeriet til Handelsministeriet. Det er rigtigt, at Industrien den Gang modsatte sig dette, d. v. s. vi bad om, at vi maatte være fritagne for denne Overflytning, og Aarsagen dertil gjorde vi omhyggeligt Rede for. Vi sagde: Vi er ikke tilfredse med, at Industriens Sager henlægges til Handelsministeriet, der ingen Indflydelse har, og at disse Sager bliver isoleret fra deres naturlige Sammenhæng med en Række andre Spørgsmaal, saa at vi i Fremtiden vil se, at Indenrigsministeriet behandler en meget væsentlig Del af de Opgaver, der vedrører Industrien, uden at Industrien har nogen naturlig Adkomst til at søge Støtte i selve dette Ministerium under Behandlingen af disse Sager. Og jeg maa sige, at jeg havde ikke troet, at vi skulde se denne Frygt saa hurtigt bekræftet, som Forholdene under Krigen nu har vist. Det har vist sig, at Industrien, som den højtærede Handelsminister ogsaa udtalte, ikke har haft nogen Anledning til at forhandle med Handelsministeriet. Jeg forstod ganske vist, at den højtærede Handelsminister troede, at dette var en personlig — hvad skal jeg kalde det — Uvillie fra Industriens Side. Det er saa langt fra Tilfældet. Industrien som enhver anden Erhvervsorganisa-

tion maa naturligvis forhandle med en hvilket som helst Regering. Den Dag, vi faar et Ministerium, hvor de ærede socialdemokratiske Medlemmer sidder paa Taburetterne, vil vi naturligvis fra Industriens Side søge en venskabelig Forhandling med disse Ministre. Det vil være vor Opgave, og at der skulde være nogen personlig Uvillie mod eller noget Ønske om ikke at forhandle med den højtærede Handelsminister, har jeg aldrig hørt Tale om. Naar jeg paa Industriens Vegne aldrig har haft Lejlighed under hele Krigen til at søge Handelsministeren, har Fejlen ikke været vor, thi det kunde ikke være vor Opgave at spille den højtærede Handelsministers Tid med at konversere ham, men vor Opgave skulde være at forhandle med ham om Sagerne. Men denne Anledning har vi ikke haft. Alle de Sager, som vedrører Industrien — og det samme gælder de Sager, der vedrører Handelen —, er blevet henvist enten til Justitsministeriet eller til Indenrigsministeriet eller til Udenrigsministeriet. Og jeg er ganske enig med den ærede Handelsminister i, at det at søge den Omvej først at bede ham om at forebringe vore Ærinder i de andre Ministerier, vilde lige saa lidt være tiltalende for ham som for os.

Første Viceformand (K. M. Klausen): Folketingsmanden for Københavns 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Schovelin: Det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Ivar Berendsen) vilde, saa vidt jeg forstod ham, fra bede sig, at man fra konservativ Side befamlede Friheden. (*Ivar Berendsen:* Nej vort Forhold til Friheden!) Naa, det kommer vel egentlig ud paa det samme hvor Talen er om de forskellige Partiers Forhold til Friheden. Dette med at befamle synes jeg, er noget, det radikale Parti forbeholder sig selv, i det mindste betegned. Indenrigsministeren sin Kornpolitik som en Famlen, og for saa vidt kan jeg forstaa at dette med at befamle nu en Gang naturligt tilhører det radikale Parti som en Ret. Ganske specielt ønsker man ikke, at andre skal befamle Frihedens Klenodie det vil de Herrer beholde for sig selv. Frihed for mig og mine Venner, de andre skal ikke have Frihed!

Første Viceformand (K. M. Klausen): Folketingsmanden for Randers Amts 6te Valgkreds (N. Neergaard) har forlangt Orde for tredie Gang under denne Behandling